

Kent Düşleri Atölyeleri V: Kamusal Mekânlar; Meydanlar, Sokaklar, Kıyılar... Kadıköy Meydanı ve Kıyısı

ATÖLYE YÜRÜTÜCÜLERİ: Gül Köksal, Müzeyyen Çorbacı, Ece Aksakoğlu

ATÖLYEYE KATKIDA BULUNANLAR: Öncül Kırlangıç, Gizem Pilavcı, Ayşen Yılmaz Öğüt,

İsmail Doğanyılmaz, A.Uğur Tarhan, Arif Atılğan, Rifat Akbulut. ATÖLYE KATILIMCILARI:

Simon Sağlamoğlu, Hilal Parlak, Pelin Kaydan, Oğul Öztunç, Gizem Bolat, Aybala Sekman, Aytek Alkaya.

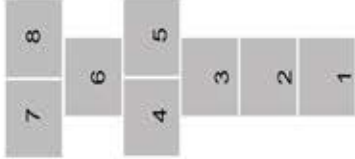
Meydan, kent kamusal alanı, Kadıköy, Kadıköy Meydanı, işlev, mekân, geçmiş, gelecek, kimlik, bellek, tarih,

kültürel miras meselelerini analiz etme, analiz düşünme, sezgi, fikirleri ortaya koyma, paylaşımına açma.

/ikiiskelearası/neyapsak/günaydındesek/farkettirsek/gülümsetsek/eğlensek/eklensek/
k

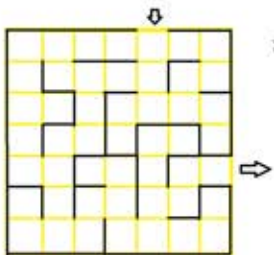
/meydanda/neyapsak/hafızaoluştursak/seksekoynasak/seksekoynatsak/meydanaeklensek/

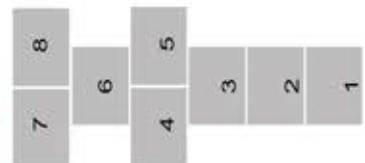
/meydanda/neyapsak/uçurtmayapsak/rüzgarabaksak/salsakuçsa/eğlensek/meydanaeklensek/

/kıyıda/neyapsak/minderkoysak/insanlarotursa/farkınavaarsa/kıyıda vakitgeçirse/kıyıyaeklensek/

/ikiiskelearasında/labirentyapsak/kadıköyüanlatsak/çizgilerebasmasak/eğlensek/eklensek/

/mimarlarodasında/neyapsak/seksekoynasak/seksekoynatsak/eğlensek/eklensek/

Düşledik. Düşlemekle kalmadık, kalemi kağıdı bırakıp, atölyeden

dışarı taşttık, meydanda düşlerimizi paylaştık...

"dünyayı verelim çocuklara,
hiç değilse bir günlüğüne"

dediği gibi şairin aldık elimize meydanı, balonlarla günaydınladık 'karşı'dan gelenleri. Teğet geçmelerin yabancılaşmanın orta yerinde bir ortak payda yarattı günaydınımız.

Meydana çizdiğimiz 'seksek'le , Kadıköy'ün seksek de oynanabilir bir meydanı olduğunu gördük, gösterdik. Gelişenler de bize eşlik etti vapur koşarken, oyun arkadaşı oldu birbirini görmeden geçenler. Minderleri aldık kolumuzun altına, kıyıda soluklanacak bank bulunmayan yerlere bıraktık ve izledik.

İnsanlar keyifle oturup denizi tadını çıkardılar, mor kadife minderlerimiz hiç boş kalmadı.

Biz sadece kendi düşlerimizi gerçekleştirmediğimiz düşünuyoruz.

Beki de bu kentte yaşayan kimsenin İstanbul'a dair erişilmez

düşleri yok. Kadıköy Kent Düşçüleri olarak düşümüzü gerçeğe dönüştürdük.

haydarpaşa
kiri hava yoğun trafik pis bir deniz karşı
izlemek
tehlike
sıkılaştırıcı
büyük kahverengi
ölü/canlı
hikaye
belirsiz geçici martı
moda
kaolix
kalabalık süreksiz
Buğdayın parayla değiştiği, Paranın ekmele ekmele değiştiği, ekmeğin tütüne değiştiği, tüütünün her şeyi eksik İstanbul'un tepedekilerden başka...
Cemal Süreya

Nazım Hikmet

Bir şehirde birbirine benzemiyor hiçbirşey. İnsanlar bir yaa onların hepsi ikizdi üçüzüdü beşisiz onuzdu milyonuzdu. Hepsini korkak, hepsi yığıl, hepsi aptal, hepsi domuzdu, hepsi melekti...

senya değiştiği
tali günü,

mimarcılık: mimarlık nerede?

yarıculuk: yaptığın ne?

eylemcilik: küçük müdahale dediğin?

BURADAN BAŞLAYABİLİRSİNİZ		BU YÖNE DEVAM. EDEBİLİRSİNİZ		BU YÖN SİZE AÇIK. SUYA DOKUNABİLİRSİNİZ. BİRAZ PIŞ AMA OLUR OYLE		
		BU YÖN SİZE KAPALI. MINİBUSLERİN KENARINDAN DEVAM. EDEBİLİRSİNİZ				
BU YÖN SİZE KAPALI. OTOBUSLERİN ARASINDAN DEVAM. EDEBİLİRSİNİZ				DÖN GERİ!		
ÇAY! OHH MISS		BU YÖN SİZE KAPALI. PARANIZ VARSA AÇIK TABİ. BUYRUN!				GÜNDÜZ NASIL?
	İKİ İSKELE ARASI SENİN! YARIŞ BAŞLADI! KOŞ!KOŞ!KOŞ!					GECE NASIL?
ARADA SIRADA BALONA			BİTTİ Mİ?!			ŞİMDİ NASIL?
HER YÖN BİZE AÇIK OLSA!					SÜREKLİ Mİ?!	DEĞİL!
KAMUSAL ALANDA HAKKIMIZI ALMAK İÇİN FARKETTİR!						
ŞİMDİ NASIL?		SÜREKLİ				
			CANIMIZ İSTER	CANIMIZ İSTER	KEYFİMİZE GÖRE	HILAPARLAK

haydarpaşadanbaşlarbalonudakapsartarihisklarkendiniaklar

Yarımlar açıp ödülleri verdiğimiz gibi ram sağlamayacak bir proje projeleri kendimiz gerçekleştirebilir mi? Buna henüz bilmiyoruz. Ama gelecekte etkisini göstermeye başlayacak süreçlerin bize dönük olması için bir şeyin şu an böyle olması gerekiyor."

"Bir şeyin şu an böyle olması öğrencisinin ve tasarımcının müdahalede aktörlük atfetse de yine ince fikirlerle işlemek ilmek işlenmiş projelerin uygulanamama ihtimali, tasarımcıyı sorunlara teğet geçen herhangi birinden farklı kılmıyor.

Kağıt üzerine projeler çizilir ve enden sırf 'ölçek' farkını kullanarak etkili de olabilir. 'Küçük ölçekli' dediğimizin dayanağı yaşayan büyük kitlelerken ve bu kitle çarpan etkisi yaratma ve tekrar açısından da canlı ikon büyük ölçekli projelerin sonunda 'yaşamı beklenen' yapılar inşa edilir. Bu projelere her zaman -mecburen- bir üst ölçekten bakışın için küçük ölçekli müdahalelerin -farket-tirmek, düşündürmek ve değiştirmek bakımından- varması beklenir.

Peki?

İnsan daha az anlatan bir kenti kabul etmek yerine hayalimizdeki kenti yaratmak için harekete geçme cesaretini göstermek daha insani bir yaşamı engelleyen ne kalır? Mesele sorunları farketmekte. Yabancılaşma asıl burada tehlikeli hale geliyor: sorunlarımızı yabancılaştığımız yerde. Yaşam da her rahatlık hissedilen kendine 'güçlü' hissetmeye başlıyor, zaten 'diğerlerine' ait olduğunu hissettiği alanlarda değişmesi gerekenden farketmek kendini varolandan soyutlamaya, kendine ait olduğundan girip, duymadığı alanlara kapamaya itiyor toplumun en küçük parçalarını. Bu sayede kimse bize 'Bunu yapamazsın' demesine gerek kalmıyor, düşünce başladığı yerde varılıyor. Dönüş başkalarına ait alanlarda kendi hakkımızı aramak absürd geliyor, hiçbir yere, hükümsüz denizden yarıya çıkıp gitmeye çalışıyoruz -sadece yollardan değil, kendi yaşadığımızdan da.

Öyle küçük ölçekli -tam da insana denk gelen ölçek- kendi 'küçük' yaşantılarımız üzerinden düşünmeye başlayınca gerçekliği kavrayıp müdahale hakkımızdan asıl ölçeğini kavriyoruz. Sokaklara, meydanlara, geçip gittiğimiz yerlere, vaktimiz, ayrı tutulmuş ne varsa 'dokunulabilirlik' atfediyoruz ilkin zihnimizde ve zihinleri açmak için harekete geçmeyi beraberinde getiriyor bu ilk hamle. Yaşantılarımıza müdahale edemeyeceğimiz hiçbir şey olmamak, en küçük ölçekle zihinlerimizde.

likten sonra gördükleri düşünce kararı alan otoriteye beklediği proje daha üretip proje yapmaya bir tane daha eklemek yerine bazı "Küçük müdahaleler" dedüklerimiz domino etkisi yaratır. Ama gelecekte etkisini göstermeye başlayacak süreçlerin bize dönük olması için bir şeyin şu an böyle olması gerekiyor" fikri tasarım "neyi-neden-naıl yaptığını" özetli. Bu fikir tasarımcıya yapıya müdahalede aktörlük atfetse de yine ince fikirlerle işlemek ilmek işlenmiş projelerin uygulanamama ihtimali, tasarımcıyı sorunlara teğet geçen herhangi birinden farklı kılmıyor.

ve "insan"ın ana öğesi olduğu projeler küçük ölçekli müdahaleler olarak etkili de olabilir. "Küçük ölçekli" dediğimizin dayanağı yaşayan büyük kitlelerken ve bu kitle çarpan etkisi yaratma ve tekrar açısından da canlı ikon büyük ölçekli projelerin sonunda "yaşamı beklenen" yapılar inşa edilir. Bu projelere her zaman -mecburen- bir üst ölçekten bakışın için küçük ölçekli müdahalelerin -farket-tirmek, düşündürmek ve değiştirmek bakımından- varması beklenir.

İnsan daha az anlatan bir kenti kabul etmek yerine hayalimizdeki kenti yaratmak için harekete geçme cesaretini göstermek daha insani bir yaşamı engelleyen ne kalır? Mesele sorunları farketmekte. Yabancılaşma asıl burada tehlikeli hale geliyor: sorunlarımızı yabancılaştığımız yerde. Yaşam da her rahatlık hissedilen kendine "güçlü" hissetmeye başlıyor, zaten "diğerlerine" ait olduğunu hissettiği alanlarda değişmesi gerekenden farketmek kendini varolandan soyutlamaya, kendine ait olduğundan girip, duymadığı alanlara kapamaya itiyor toplumun en küçük parçalarını. Bu sayede kimse bize "Bunu yapamazsın" demesine gerek kalmıyor, düşünce başladığı yerde varılıyor. Dönüş başkalarına ait alanlarda kendi hakkımızı aramak absürd geliyor, hiçbir yere, hükümsüz denizden yarıya çıkıp gitmeye çalışıyoruz -sadece yollardan değil, kendi yaşadığımızdan da.

Öyle küçük ölçekli -tam da insana denk gelen ölçek- kendi "küçük" yaşantılarımız üzerinden düşünmeye başlayınca gerçekliği kavrayıp müdahale hakkımızdan asıl ölçeğini kavriyoruz. Sokaklara, meydanlara, geçip gittiğimiz yerlere, vaktimiz, ayrı tutulmuş ne varsa "dokunulabilirlik" atfediyoruz ilkin zihnimizde ve zihinleri açmak için harekete geçmeyi beraberinde getiriyor bu ilk hamle. Yaşantılarımıza müdahale edemeyeceğimiz hiçbir şey olmamak, en küçük ölçekle zihinlerimizde.

likten sonra gördükleri düşünce kararı alan otoriteye beklediği proje daha üretip proje yapmaya bir tane daha eklemek yerine bazı "Küçük müdahaleler" dedüklerimiz domino etkisi yaratır. Ama gelecekte etkisini göstermeye başlayacak süreçlerin bize dönük olması için bir şeyin şu an böyle olması gerekiyor" fikri tasarım "neyi-neden-naıl yaptığını" özetli. Bu fikir tasarımcıya yapıya müdahalede aktörlük atfetse de yine ince fikirlerle işlemek ilmek işlenmiş projelerin uygulanamama ihtimali, tasarımcıyı sorunlara teğet geçen herhangi birinden farklı kılmıyor.

ve "insan"ın ana öğesi olduğu projeler küçük ölçekli müdahaleler olarak etkili de olabilir. "Küçük ölçekli" dediğimizin dayanağı yaşayan büyük kitlelerken ve bu kitle çarpan etkisi yaratma ve tekrar açısından da canlı ikon büyük ölçekli projelerin sonunda "yaşamı beklenen" yapılar inşa edilir. Bu projelere her zaman -mecburen- bir üst ölçekten bakışın için küçük ölçekli müdahalelerin -farket-tirmek, düşündürmek ve değiştirmek bakımından- varması beklenir.

İnsan daha az anlatan bir kenti kabul etmek yerine hayalimizdeki kenti yaratmak için harekete geçme cesaretini göstermek daha insani bir yaşamı engelleyen ne kalır? Mesele sorunları farketmekte. Yabancılaşma asıl burada tehlikeli hale geliyor: sorunlarımızı yabancılaştığımız yerde. Yaşam da her rahatlık hissedilen kendine "güçlü" hissetmeye başlıyor, zaten "diğerlerine" ait olduğunu hissettiği alanlarda değişmesi gerekenden farketmek kendini varolandan soyutlamaya, kendine ait olduğundan girip, duymadığı alanlara kapamaya itiyor toplumun en küçük parçalarını. Bu sayede kimse bize "Bunu yapamazsın" demesine gerek kalmıyor, düşünce başladığı yerde varılıyor. Dönüş başkalarına ait alanlarda kendi hakkımızı aramak absürd geliyor, hiçbir yere, hükümsüz denizden yarıya çıkıp gitmeye çalışıyoruz -sadece yollardan değil, kendi yaşadığımızdan da.

Öyle küçük ölçekli -tam da insana denk gelen ölçek- kendi "küçük" yaşantılarımız üzerinden düşünmeye başlayınca gerçekliği kavrayıp müdahale hakkımızdan asıl ölçeğini kavriyoruz. Sokaklara, meydanlara, geçip gittiğimiz yerlere, vaktimiz, ayrı tutulmuş ne varsa "dokunulabilirlik" atfediyoruz ilkin zihnimizde ve zihinleri açmak için harekete geçmeyi beraberinde getiriyor bu ilk hamle. Yaşantılarımıza müdahale edemeyeceğimiz hiçbir şey olmamak, en küçük ölçekle zihinlerimizde.

Şenti tüplerde düşlemek üzerine...

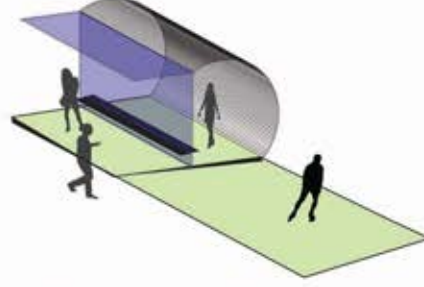
Kadıköy kıyısının insan algısında net fikirler oluşturamamasının sebebi muhtemelen işlevleri bölgelere sıkıştırmaya çalışan yapay düzenleme. Bu düzenleme otobüsler , minibüsler , büfeler , meydan ve insanlar arasında yer yer fiziksel yer yerse psikolojik sınırlar oluşmasının sebebine örnek olarak gösterilebilir. İşlevsel bakıldığında ise özellikle meydanın ve iskele yapıları arasında kalan bölgenin az müdahale edilerek tasarlanmış bir boşluk olduğunu fakat bu alanın rahatlık hissi yaratmaktansa insanları amaçsızlığa sevk eden bir durum yarattığını söyleyebiliriz.

Yukarıda bahsettiğimiz bu amaçsız boşluğun bir nevi zıt halini ise otobüs ve minibüslerin kapladığı geniş alanda görmek mümkün. Şöyleki yukarıda bahsettiğimiz amaçsız boşluğun yerini burada amacı net bir işlevin getirmekte olduğu doluluk almakta. Bu koca bir alanı kaplamış olan doluluğun sebep olduğu karmaşa ve sıkışmışlığın ise tedirginlik ve hoşnutsuzluk duyguları yarattığını , araçlar yüzünden sürekli kirlenen havanın ise insanların rahat soluk alıp vermesini engellediğini söyleyebiliriz..

kıyı kesiminde insana kapalı ve açık alanlar

Tasarlanan temiz hava tüpleri ise bölge için gerekli olan oksijeni ve ferahlığı bir nebze barındırmaya çalışıyor , sıkışmışlık halinden bir süre de olsa çıkılabilecek bir alternatif bölge oluşturuyor.

Tüpler otobüs duraklarının arka kısmına yerleşerek kontrast yaratmaya çalışıp karmaşayı kabullenme noktasında inat ederek böyle bir birlikteliğin mümkün olabileceğini savunuyor.

Kötü kurgulanmışa bir eklenti olarak çıkagelen tüpler mevcut karmaşadan kendine yer kapıp karşılığında bir nefes oksijen öneriyor. Oksijen ciğerlerimize dolarken düş kurmanın dayanılmaz çekiciliğinde kendimizden geçiyoruz...

Simon Sağlamoğlu

KADIKÖY MEYDANI SİLÜET

M.Ö. 3000 ila 5000 yıllarından beri yerleşim yeri olan, denize olan yakınlığıyla, Anadolu Yakası'nın önemli ulaşım merkezlerinden biri olmasıyla ve Avrupa Yakası'na kolay bir ulaşım sağlamasıyla Kadıköy, İstanbul'un en önemli ilçelerinden biridir.

Bu kadar önemli bir merkez olmasının getirdiği sonuçlardan biri de ne yazık ki Kadıköy'ün yapılar ve araçlarla doldurulup, doğallıktan uzaklaştırılmasıdır.

Denizden sahile bakıldığı zaman, kıyıdaki yapıların oluşturduğu silüet bunun en önemli ispatlarından biridir.

Öndeki binalar bitişik, yükseklikleri yakın ve sokaklar da dar olduğu için arkadaki yapılar görünüşe girmiyor. Ve adeta duvar etkisi yaratıyor. Bu da insanlarda soğuk, belirsiz ve güvensiz bir yermiş izlenimi uyandırıyor.

Oysa binaları birbirinden ayırabilirsek, binaların farklı olduğunu hissettirebilirsek, bu izlenimi engelleyebiliriz. Bunu yapabilmemizin birkaç yolu var. Mesela sokaklar ön plana çıkarılabilir. Ön plana çıkarmak içinse genişletilebilir, ya da daha basiti çok iyi aydınlatılabilir.

Başka bir yol ise yapı adalarının yüksekliklerinin farklılaştırılmasıdır. Farklı yüksekliklerde, yan yana olan iki ada, birbirinden ayrılabilir. Ve bu sayede aralarındaki sokağa dikkat çekilip, duvar hissinden kurtarılabilir.

Binaların yükseklikleri ile oynamak zor ve uzun olduğu için, buna alternatif olarak, yapı adalarının yükseklikleri yerine, ön cephelerin görünümleri grup grup değiştirilebilir. Örneğin; bir yapı adasının önündeki binaların cepheleri beyazken, hemen yanındaki adadaki ön cepheler ahşap olsa, yine adalar birbirinden ayrılabilir.

Dikkat çekilmesi gerektiğini düşündüğüm farklı bir konu ise, bazı binaların ön cephelerini tamamen kaplayan reklam panoları. Bakıldığında reklam panoları, keskin ve parlak renkleriyle ön plana çıkıyor. Ve silüetteki yapıların dokusunu bozuyorlar.

AYTEK ALKAYA

KADIKÖY ALGISINI DEĞİŞTİRMEK!!!

Kadıköy'ü tanımak , mekanları ve işlevlerini görmek ,sorunlara yakından tanık olmak için araştırmalara ve analizlere başlarız. İlk göze çarpan Kadıköy'ün sıkışmış bir alana hapsolmesi.Meydan diye nitelendirdiğimiz alanın işlev olarak meydandan çok uzak olması, kıyı kesiminde deniz algısının hiçliği...

Kadıköy yapısal bakış

Sokak Algısı

Kadıköy'de kendi bakışımızı sağladıktan sonra Kadıköy'ü aslında Kadıköy'e sorduk. Yani; yaşayan, uğrayan ve gezen insanlara...

Kimine göre sıkıcı , boğucu

Kimine göre her şey çok mükemmeldi

Genci ; bekleme alanından ,aktivitelerden Yaşlısı; güneşten , gölge alanları olmadığından yakınıyordu.

Kimisi Kadıköy'ün muhteşem manzarasının farkına bile varamamaktan yakınıyordu.

SONUÇ:

- durağan sıkıcı bekleyiş
- denizin duvar etkisi
- bekleme alanlarının olmaması

B
İ
S
İ
K
L
E
T

K
İ
T
A
P

P
A
N
O

Geçiş

Mola

Süreklilik

K
İ
T
A
P

D
E
R
G
İ

KADIKÖY ALGISI DEĞİŞTİRMEK VE FARKINDALIĞI ARTIRMAK İÇİN NELER YAPABİLİRİZ!!! İlk olarak incelenmesi gereken Kadıköy'ü ne amaçla kullanıyoruz.

Kadıköy meydanını 3 ana amaç için kullanılmaktayız

Geçiş: Ulaşım

Mola: Kısa süreliğine dinlenmek

Süreklilik: Kadıköy'de yaşamak

3 önemli amaç için kullanılan Kadıköy algısını değiştirmek ve daha yaşanabilir alanlar haline getirmek çok büyük değişikliklerle değil de küçük dokunuşlarla da mümkün!!!

AYBALA SEKMAN

K
İ
T
A
P

Ç
E
R
Ç
E
V
E

P
A
N
O

Eylem:

Goethe, 18. yüzyılda başlayıp neredeyse tüm hayatı boyunca üzerinde düşündüğü ve ancak ölümünden kısa bir süre önce tamama erdirdiği Faust'ta "başlangıçta eylem vardı" der; "başlangıçta söz vardı"ya karşılık olarak.

Engels, bu deyişi, Goethe'nin Faust'u tamamladığı 19. yüzyılda, "Maymundan İnsana Geçişte Emeğin Rolü" isimli makalesinde ele alır, "...İnsanı hayvanlar aleminden ayıran şeyin, insanın kendi eliyle yaptığı iş araçlarının yardımıyla gerçekleştirdiği toplumsal çalışma" olduğunu, bedeninin ancak emeğe dayalı eylemle evrimleştiğini belirterek pekiştirir.

Özne:

Günümüzün gözde kavramları "farkındalık yaratma" ve "deneyimleme"nin yolu eylemden geçer. Zira eylem bir isteği, bir düşüncüyü veya bir özlemi kanıtlar.

Eylemi anlamlı kılan da öznedir. Çünkü öznenin olmadığı yerde eylem ol(a)maz, eylemsiz özne de var ol(a)maz. Özne eylemlediği müddetçe anlamlı olur, tıpkı var olmak eylemi gibi.

Analiz:

Analiz diğer bir deyişle çözümlenme, tahlil etme; maddi veya düşünsel bir konuyu temel parçalarına ayırarak, daha sonra parçaları ve aralarındaki ilişkileri tanımlayarak sonuca gitme yoludur. Analiz ederken yapılan eylem; tespit ise, bir durumu kuşkuyla düşürmeyecek biçimde göstermek, belirlemek anlamını içerir.

Demek ki birşeyi çözümlenebilmek için, meseleyi tespit etmek; tespit edebilmek için de durumun parçası olarak bakabilmek gerek.

Sonuç, öneri, çözüm, vs...

Atölye, eylemlerin temel öznesi olurken, nesneyi "kamusal alan, mimarlık, kent hakkı, birey ve toplum"dan yana tanımladı.

Atölye eylemledi ve neden bunu yaptığını düşündü, düşündü ve bu kez düşündüğünü eylemledi. Sorunun paydaşı olurken, fikren ve bedenen emek verdi, ardından emeğine, kendine, geleceğine ve kentine sahip çıkmaya başladı. İşte o zaman aidiyet oluştu. Ait olduğu yerin sıkıntısına eğlence kattı, eğlenciyi paylaştı, bir de üstüne mesleki varlığını sorguladı, sorumluluğunu, sorunlarını, zamanını, dert ediniş biçimlerini kavramaya çalıştı.

Özetle Atölye, önüne bir dolu soru koydu. Çünkü merak etmek ve sormak herşeyin temelidir diye düşündü. Çünkü soru olmadan bilgi de olmaz dedi...

Yrd. Doç. Dr. Gül Köksal
Mimar-Koruma Uzmanı

KOÜ MTF Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi

"Hayatımın en verimli 30 gününü yaşamama olanak sağladıkları için, Odamıza ve bütün atölye ekip arkadaşlarıma teşekkür ederek başlamak istiyorum. Atölye sürecinde boş kalan her köşeye kent mobilyaları yerleştirip, binaları kesip biçeceğimizi düşünmüşken, biz sadece çizgiler çizdik. Meğer mimarlık yükselti yapmak, kat çıkmak demek değil, karamsar bir köşeye çiçek dikebilip, sıkıcı bir alanda insanlara minik eğlenceler oluşturabilecek dokunuşlar da yapabilmemiş.

Elimize kalem, kağıt verecekler ve çizim diyecekler sanmıştım. Fakat biz ne yapacağımıza hep beraber karar verdik. Acaba birbirini dinlemeyi bu kadar iyi bilen insanlar hep mimarlar mı? Mimarlar mı diğer insanların fikirlerine bu kadar saygı duyuyor? Yoksa ben mi şanslıydım ki, yolum bu kadar bilgili, donanımlı mimar ve diğer prensiplerden kişilerle kesişti?

Çalışmalarımızın ilk haftalarında, çıktık sokaklara. Elimizde kocaman haritalar, insan saydık, durakları inceledik, iskeleleri ve hatta kamu binalarını işaretledik. Sonra anlamlandırmakta zorlandığımız bir şekilde, bunun böyle olmaması gerektiğine karar verdik. Analiz sonuçlarımızı yaşayarak bulduk. İnsanların oturmadıkları yerleri, sadece bakarak değil; oralara minderler koyup, oturarak, insanların oturmalarına izin vererek inceledik.

İnsanların yaşayacakları yerlerin tasarımı, belki o mekana bir daha hiç gitmeyecek olan mimar tarafından değil de, o alanın gerçek sahibi olan insanların, ihtiyaçları ve istekleri doğrultusunda düzenlenmesi gerektiğini düşünmemeye sebep olan atölyemde, mimarlığı ve hatta mimarlık eğitimini sorgulayacak, samimi ortamı bulabildiğim için çok mutluyum.

Her mimarlık öğrencisinin katılması gerektiğine inandığım Kent Düşleri'nin bitişi beni üzzerken, aslında bana kattıkları sayesinde daimi olarak zihnimde kalacak olması bu hüznümü dindirmeme yardımcı oluyor."

Aytek Alkaya

"Kadıköy kıyı kesimi üzerine gerçekleştirdiğimiz bir aylık atölye sürecine dönüp baktığımızda ister toplu olarak yaptığımız eylemlerde ister bireysel olarak yaptığımız analiz ve önerilerde gözlemlenebilen en belirgin davranışın mevcut haliyle çok iyi kurgulandığını düşünmediğimiz alanın açıklarını ortaya çıkarmak olduğunu söyleyebiliriz.

Bölgenin yapısıyla ilgili en önemli sorunların başında kıyı hattının düzenli bir izlek oluşturamaması, meydan ve iskeleler gibi insanların daha çok kullanması gereken alanların insanlara vakit öldürme dışında bir alternatif sunamayan işlevsiz hali, otobüs ve minibüslerin olduğu alanın karmaşa ve insanı tedirgin edici bir sıkışmışlık hali yaratması gibi durumlar sayılabilir. Bu durumların atölye katılımcıları üzerinde oluşturduğu ortak his sonucunda oluşan eylemlilik halinin atölye sürecinin yapılanmasındaki en önemli unsur olduğunu görebiliyoruz. Meydana balonlarla günaydın yazıp insanları karşılamak, seksek çizip insanlara meydanın oyun oynanabilecek bir yer olduğunu göstermek, oturma elemanı olmayan alanlara kadife minderler koymak, meydana uçurtma uçurtmak, iskeleler arasındaki alana labirent çizip insanları şaşırtmaya ve düşündürmeye çalışmak gibi eylemlerin tam olarak bu işlevsiz koca boşluğu farkındalık yaratarak tasarlayıp Kadıköy'ün aksak yönlerini ortaya çıkarmaya çalıştığımızı söyleyebiliriz.

Tüm bu analiz, eylem ve tartışmaların verimli bir çalışma ortamında içersinde yürütücü ve katılımcıların aktif ve içtenlikli çalışmaları sonucunda ortaya çıkıp kentin kullanıcıları ile birlikte düşünüldüğü bu atölye ve açtığı yolların hepimiz için umutlandırıcı olması dileğiyle."

Simon Sağlamoğlu

““Apartman katında oturan adam pencereden uzanıp elinin erişebildiği yerdeki duvarı kazıyabilmeli. Ve uzun bir fırçayla uzanabildiği yerleri pembe renge boyayabilmeli ki insanlar uzaktan ya da sokaktan görebilsinler: ortada komşularından onlara sunulan her şeyi kabullenen küçük insanlardan farklı birisi oturuyor! Ve bu yolla sözde bir mimarlık başarılarının sergilediği arkitektonik açıdan uyumlu tablo tahrip edilse de, duvarları testereyle doğrayıp her türlü değişikliği yapabilmeli ve odasını çamur ya da plastisinle doldurabilmeli.”(Conrads, U. (1991). 1958- Hundertwasser :Mimarlıkta akılcılığa karşı Küf Manifestosu. 20. Yüzyıl Mimarisinde Program ve Manifestolar (s.135-138). Şevki Vanlı Mimarlık Vakfı Yayınları, İstanbul.)

Apartman katında oturan adam pencereden uzanıp elinin erişebildiği yerdeki duvarı kazıyabilmeli, kazıyabilmeli ki varlığını benimsediği rutinin olağanlığını kırmayı isteyip, molayla kesintiye uğrattığında bu rutin olmadan yaşamın nasıl olacağını anlamaya/ anlatmaya çalışabilsin. Çünkü ancak günlük rutinden uzaklaşmak, yaratılan molaya tanık olmak insanın algılarını açar. Üretilmiş olan üzerinde fikir sahibi olmasını; yaşadığı, geçtiği, gezdiği, yattığı yere sahip olmasını sağlar. Her gün geçtiği yollardaki değişikliği fark edemeyen insanlardan, yaratıcı- eleştirici özelliğine sahip olmalarını beklemek için atılması gereken ise küçük bir adım.

Apartman katında otururken pencereden uzanıp elimizin erişebildiği yerdeki duvarı kazıyabilmeliydik, kazıyabilmeliydik ki atmamız gereken küçük adım, küçük ölçekte müdahaleye dönüşebilsin. Rutinin olağanlığını kıralım, insanlara hafıza oluşturabilecekleri, sahiplenebilecekleri bir mola verelim. Meydanda uçurtma uçuralım, kıyıdaki minderden denize bakalım, labirente takılalım, rutini günaydınla uykudan uyandıralım. Elimizin erişebildiği yere, küçük ölçekte müdahaleyle.”

Hilal Parlak

“Tasarım sürecinde, mimar oluşturacağı biçimin verilerini elde etmek için çeşitli yöntemlere başvurur. Bunun en önemlisi ve sonuca etki edeni deneyimlemektir.

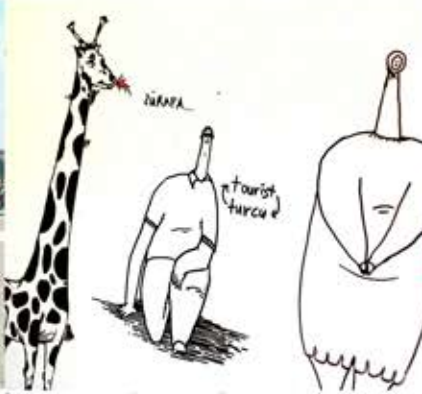
Deneyimleme ile o yerde yaşamın nasıl işlediğini, kültürün etkisini ve o mekanın algısal ölçeğini mimar kendisini de içine katarak ortaya çıkarır. Özellikle, kentsel ölçekteki bir mekanda gerekli olan bu yaşamın içinde, o yaşamı etkileyen unsurlarla birlikte kimlik, bellek, aitlik ve yer olabilme kavramlarını da yakından anlama, farkında olma ve gerekirse müdahale edebilme şansına sahip olur. Madanipour'a göre de kentsel deneyim, her zaman mekan ve boşlukların ortak deneyimleri şeklindedir. İnsanları birbirine bağlayan sosyal hayatın yaratılması, mekan ve boşluk deneyimi olarak anlaşıldığını, uzaktan bakınca şehir gökyüzüne yükselen uzun ve keskin binalarının şekilleri ile silüet olarak görüldüğünü; ancak şehrin içine girince, en çok görmek istediğimiz ve bölgenin niteliği hakkında bize en çok bilgiyi sağlayan şeyin, kamusal alanlar olduğunu belirtmiştir. 1

Zukin ise kamusal kültür kavramına değinir ve kamusal kültür ve kamusal alanın şehirlerde ve hayatı deneyimlediğimiz sokaklarda, dükkanlarda ve parklarda günlük hayatta gerçekleşen pek çok sosyal karşılaşmanın ürünü olarak ortaya çıkan toplumsal oluşumlar olduğunu belirtir. Bu mekanları kullanma hakkı, bunları belli şekilde kullanma, onlara kendine aitmiş gibi yapma, bize ait olduklarını iddia etme, sürekli değişen bir kamusal kültür ortaya çıkardığını, insanın temel gereksinimlerinden biri olan ilişki kurmanın, dış mekan yaşantısının gerçekleşmesine, mekansal kurgunun ilişki kurma bağlamında beklentilere cevap verebilmesine bağlı olduğunu ve insan çevre ilişkisini kültürel, fiziksel ve algısal değişkenlerin karşılıklı etkileşiminin bir sonucu olduğunu açıklar. 2 Bu doğrultuda, atölye sürecinde de kamusal alan kentsel deneyimleme ile çözümlenmeye çalışılmıştır. Yaşamın bir parçası olmak isterken orası için nasıl bir paylaşım ile aitlik oluşturulabileceği ve sonucunda orası için bir bellek, anı bırakılabileceği ve mekanın anlamlandırılmasının nasıl kolaylaştırılacağı üzerine eylemler yapılmıştır. Bu çalışmanın “yaşanılır mekan” oluşturmak için bir yöntem olması dileği ile...”

1.Madanipour, A., (1996), Design of Urban Space, Wiley, New York.

2.Zukin, S., (1995), The Cultures of Cities. Cambridge, Massachusetts, Blackwell Publishers Inc., Oxford.

Y.Mimar Müzeyyen Çorbacı

Kadıköy' de atölye deneyimi yaşamakla başladı her şey...
Hedef ilk etap da Kadıköy'ü projelerle değerlendirmektir belki de...
Sıkışmış alanlar , kör noktalar, yoğun trafik Kent yaşamı bu döngü içinde mi olmalı?
Yaşadığımız, geçtiğimiz veya gezdiğimiz alanlar bu kaos içinde mi olmalı? gibi birçok soruya
cevap bulmak gerekiyordu. Bu kadar karmaşıklık yaşadığımız kenti yaşanmaz hale getiriyor.

"Oysa bir kentin gelinlik kızlar gibi alımlı, çekici ve kışkırtıcı olması gerekmez mi? "
(Turgut Çakar).

Belki atölye olarak böyle bir düşünce içine girdiğimiz için Kadıköy meydan ve kıyı
kesimini projelere boğmak yerine farklı dokunuşlarla canlandırdık.
Ve;

İlk olarak rengarenk balonlarımızı alarak ve iskelenin karşısına GÜNAYDIN yazarak iskeleden
çıkan insanların hayatında küçük de olsa bir farkındalık yaratmak istedik. Yoğun ve kalabalık
iskele bölgesin de renkli tebeşirlerimize hayat verdik. Sek sek çizerek cansız ve farkında
olmadığımız Kadıköy meydanına ilgi çekmeyi başardık.

Uçurtmamızla gökyüzünü renklendirdik. Mor minderlerimiz ölü alanlara can verdi. Ve insanların
'ne kadar duyarlı işler yapıyorsunuz 'teşekkür ederiz' söylemleri bizim doğru yolda
ilerlediğimizi gösterdi.

Meydanı ve yokuşu hissetmek bu olsa gerek...

Bu farklı ve güzel deneyimi yaşamak mükemmeldi. Tekrar böyle farklı, canlı ve enerjisi bol
atölyeler içinde olmak dileğiyle...

AYBALA SEKMAN

Uzmanlıkların ve uzmanlık eyleminin, kentin, bilen-bilmeyen olma durumlarının, bildiğimiz çer-
çevelerin dışına çıkmanın ve onları değiştirmenin nasıl mümkün olacağını, kamusal alanın geri
talebinin ve müdahalenin boyutlarının konuşulduğu ve deneyimlenerek üzerine öğrenmelerin
yaşandığı 1 ay. Hiç tanışıklığı olmayan, üzerine kafa yorup tasarım yapması beklenen alanı
sadece gelip geçerken deneyimlemiş bir grup insan bir araya geldiler. Gündelik geliş gidiş
rotaları üzerinde, sokakta, meslek odasında, oyunlar oynadıkları meydana, bazen bir çay key-
finde ya da kahvaltıda, bazen akademik bilginin bazen de gündelik hayat algısının tartışıldığı,
konuşulduğu, deneyimlendiği ve eylemlilik adına sokağa çıktığı ve en temelde birbirinden
öğrenmenin ve deneyimlemenin kıymetinin benimsendiği uzun günler ve geceler yaşandı hep birlik-
te. Ne zaman ne de mekan birbirini tanımada, birbiriyle konuşarak ve birlikte deneyimleyerek
üretmede belirleyici etken olmadan...

İlk tartışmalar "o" mekanın nasıl bir deneyim üzerinden çalışılması gerektiği ile başladı.
Ardından uzmanlık bilgisine ve tutumuna dair ne kadar çok derdimiz olduğunu ve ne kadar çoğunun
da ortak olduğunu fark ettik. Müdahalenin biçimini ve anlamını değiştirmeye yönelik sorgulamalar
eyleme dökülerek deneyimlendi ve kamusal alan üzerinden oluşan farklı talepler dile geldi.
Tasarıma dair, mimarlık eylemine dair yeni bir çerçeve oluştu akıllarda. Kente dair söz söylendi
ve eyleme geçirildi. Ama öncelikle uzman olarak değil, o kamusal alanı gündelik hayatın içinde
deneyimleyen bir insan olarak. Ve süreç son ürününü kıymetli kılan özelliğinin özne olduğu ve bu
öznenin kim ya da ne olduğuna dair algının değişmesi ile tamamlandı. Ürünün öznesi artık,
uzmanlık bilgisi ve büyük laflar eden, tanrısal tasarımlar yapan uzman ya da fiziksel yapı
değil, "o" mekanı deneyimleyen, kullanıcıları olan insanın ta kendisiydi.

ECE AKSAKOĞLU

Ne Gelir Elimizden İnsan Olmaktan Başka ,1961 / Edip Cansever

Ne çıkar siz bizi anlamasanız da
Evet, siz bizi anlamasanız da ne çıkar
Eh, yani ne çıkar siz bizi anlamasanız da.

Hiçbir şey ! Kadınlar geçtiği o kadın kokusu anlarında
Yıkanmış, mayhoş ve taranmış duygularıyla
Dönüşür içimizde az menekşe, bir sarmaşık
Menekşe, hadi neyse, mor deriz sarmaşıklara
Mor deriz, mor bilinir çünkü, bir yandan güneşler kurur
Her yandan güneşler kurur, sanki yaz günüyledir
Bir adam kayboluyordur bir taşra sıkıntısıyla
Deriz ki, "şuram ağrıyor" bir de, "başım dönüyor", "yanıyor avuçlarım"
Belki de bir çığlık mı bu, bu seziş, bu yakınma
Bir çığlık, hem de nasıl, katılmış, donmuş, yaşıyorcasına
Uzansak ellerimizde uzansak avuçlarımızda, bir çığlık
Nedir mi ellerimiz-korkunçtur bir elin bir köşesinde insan olmalarıyla-
Korkunçtur insan olmalarıyla kıyısında bir yüreğin
Kıyısında gibi yangından, çok karanlıktan geçilmez caddelerin
Ve korkunç anlamsız gözlerinde ha dünya ha bir park bekçisinin
Korkunçtur insan olmaları, bir ceset, suda bir şapka gibi sallanaraktan
.....

Bir oyun başka olamaz oyundan gibi
Bir söz başka olamaz sözden gibi
Bir şey başka olamaz şeyden gibi
Tam öyle gibi, varıyor gibi bir mutluluğa

Ne gelir elimizden insan olmaktan başka
Ne gelir elimizden insan olmaktan başka

Ne çıkar siz bizi anlamasanız da
Evet, siz bizi anlamasanız da ne çıkar
Eh, yani ne çıkar siz bizi anlamasanız da.

Hiçbir şey ! Kimse bir gün gözlerimi sevmeyecek korkuyorum
Bir yaşlı kadın en erkek boyutunda

Kendisiyle çiftleşecek kaç kere yalnız
Kaç kere yalnız, kaç kere şaşırılmış, bitkin kaç kere
Bir ölgün ses bulacak sesinden çok uzaklarda
Vardır ya, hani bir yer, uzakta çok uzakta
Ölüm mü- yok canım, çok sesli bir evrende çok erken daha
Üstelik bilmiyoruz da, doğrusu bilmiyoruz, ölüm mü, bunu hiç bilmiyoruz
Diyoruz: yaşasak çıkmazları, sevişsek olmayanlarla
Tavşansı sıçramalarla bitirsek şu ormanı
Böylece, niye olmasın, işte bir orman daha
Sanki bir gölgeye geldik; yorulduk, acıktık, susadık biraz
Ve doyduk, ve içtik, ayıldık bir anlamda
Ayıldık ve sorduk, baktık ki hep ormandayız
Kaç kere ölmemişiz, kaç kere sormamışız, bu kaçınıcı dalgınlığımız
Yani kaç sesli bir evrende kaç kere yalnız
Ne ölmek, ne ansımak! sadece yaşamakla
Tam öyle gibi.. Demeyin: eh, biraz yorulsak da
Demeyin, sakın haa, yok şu kadar bir şey insanın sonsuzunda
Biz şimdi ne yapsak, biz şimdi ne yapsak, biz işte biraz
bilmiyoruz ya
Diyoruz: yaşasak çıkmazları, sevişsek olmayanlarla.

* Bu şiir atölyemizin şiiri olarak kabul edilmiştir.

Kadıköy kafaları:

Bu çalışma Kadıköy'ün halihazır kaotik 1/1000 ölçekli paftaları üzerinde denenmiş 'ANALİZ' yöntemidir.

ölü-canlı
Simon Sağlamoğlu

Gizem Bolat
Köksal

Öcül Kırlangıç
Pelin Kaydan

engel
Oğul Öztunc

hikaye
Aybala Sekman
Aytek Alkaya

koku
Müzeyyen Çorbacı
Hilal Parlak

karşı
Ece Aksaoglu

